

**OSNOVNA ŠOLA
MAJŠPERK**

*MAJŠPERK 32 B, 2322 MAJŠPERK, tel.: 02/795-01-42, 02/795-01-40,
fax: 02/79-50-149, E-mail: os.majšperk@guest.arnes.si*

ZGODBA ALI STORY?

SLOVENSKI JEZIK

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorica: Iva Grobelšek

Mentorica: Ana Pejković

Majšperk, 2020

ZAHVALA

Pri izdelavi raziskovalne naloge se za pomoč, nasvete, strokovno usmerjanje ter prevod povzetka zahvaljujem mentorici Ani Pejkovič.

Zahvala gre tudi vsem strokovnim delavcem OŠ Majšperk, učencem tretje triade in vsem drugim sodelujočim anketirancem.

KAZALO VSEBINE

POVZETEK.....	4
ABSTRACT.....	5
1 UVOD.....	6
2 TEORETIČNI DEL	7
2.1 Zgodovina spleta.....	7
2.2 Družbena omrežja	7
2.2.1 Facebook	7
2.2.2 Instagram.....	8
2.3 Jezik.....	8
2.3.1 Sporazumevanje	9
2.3.2 Socialne zvrsti	9
2.3.2.1 Knjižni jezik.....	10
2.3.2.2 Neknjižne zvrsti	10
2.3.2.3 Interesne govorice	11
2.3.3 Besedilo	11
2.3.3.1 Poved	11
2.3.4 Besedilni korpusi	12
2.3.5 Jezik na spletu.....	12
3 EMPIRIČNI DEL.....	14
3.1 Raziskovalne metode	14
3.2 Jezikovna analiza objav na javno dostopnih družbenih omrežjih.....	14
3.2 Analiza anketnih vprašalnikov	16
3.2.1 Anketa za učence od 7. do 9. razreda Osnovne šole Majšperk	17
3.2.2 Anketa za odrasle	22
4 RAZPRAVA	25
4.1 Ugotovitve po jezikovni analizi	25
5 ZAKLJUČEK.....	26
6 VIRI IN LITERATURA.....	27
7 PRILOGE.....	28

KAZALO SLIK

Slika 1: Logotip družbenega omrežja Facebook. Pridobljeno 3. 12. 2019 s (https://1000logos.net/facebook-logo/).....	8
Slika 2: Logotip družbenega omrežja Instagram. Pridobljeno 3. 12. 2019 s (http://vl.neocubia.ru/Logotip-instagram.html).....	8
Slika 3: Logotip aplikacije 1ka.si. Pridobljeno 13. 2. 2020 s https://www.1ka.si/d/sl/o-1ka/splosen-opis	16
Slika 4: Število uporabnikov posameznega družbenega omrežja	17
Slika 5: Čas preživet na družbenih omrežjih.....	17
Slika 6: Namen rabe družbenega omrežja.....	18
Slika 7: Poznavanje besedišča družbenih omrežij	18
Slika 8: Poznavanje pomena besedišča družbenih omrežij	19
Slika 9: Poznavanje pomena besedišča družbenih omrežij	20
Slika 10: Raba besedišča družbenih omrežij v vsakodnevnih pogovorih	21
Slika 11: Sogovorniki v pogovoru z rabo besedišča družbenih omrežij.....	21
Slika 12: Raba posameznega družbenega omrežja pri odraslih	22
Slika 13: Poznavanje besedišča družbenih omrežij pri odraslih	22
Slika 14: Poznavanje pomena besedišča družbenih omrežij pri odraslih.....	23
Slika 15: Raba besedišča družbenih omrežij v pogovorih z odraslimi	24

POVZETEK

Ljudje smo družabna bitja, živimo v skupnostih. Tako je sporazumevanje ena izmed naših primarnih potreb. Včasih je sporazumevanje temeljilo na osebnih stikih, danes temu ni več tako. Naši pogovori se vedno pogosteje odvijajo na družbenih omrežjih, ki niso pogojena z našo geografsko lego ali katero drugo lastnostjo.

Jezik je živ sistem in se s časom spreminja, zato sem se odločila, da raziščem, kako naše spletne oblike sporazumevanja vplivajo na spremembe v jeziku.

V raziskovalni nalogi sem ugotavljala, za kateri namen učenci uporabljajo družbena omrežja, kako dobro poznajo besedišče rabljeno na družbenih omrežjih ter koliko ga prenašajo v žive pogovore. Hkrati me je zanimalo, koliko je to besedišče poznano odraslim. Prav tako sem želela ugotoviti, kakšen je jezik v objavah na družbenih omrežjih in koliko so upoštevana slovnična pravila.

Do ugotovitev sem prišla s prebiranjem literature, izvedbo ankete med učenci in odraslimi ter z analizo javno dostopnih objav na družbenih omrežjih Facebook in Instagram.

Ugotovila sem, da učenci pomen besedišča družbenih omrežij dobro poznajo; vendar ga odrasli poznajo nekoliko bolje. Analiza javno dostopnih objav je pokazala, da se te približujejo vsakodnevnim pogovorom, saj zasledimo veliko narečnih besed; hkrati pa se kaže vpliv angleščine. V večini objav slovnična pravila niso upoštevana.

Resnični in virtualni svet sta vedno bolj prepletena, kar pomembno vpliva tako na obliko jezika kot na pridobivanje novega besedišča.

Ključne besede: družbena omrežja, jezik, internetni sleng, sporazumevanje

ABSTRACT

People are social beings; we live in communities. This is why communication is one of our basic needs. In the past, communication was based on personal contacts; today this is not the case anymore. More and more frequently our conversations take place on social media, which are not based on our geographical area or any other property. Language is a living system that changes over time. This is why I have decided to explore how our virtual forms of communication affect the changes in language.

I have been exploring for which purpose do students use social media, how well do they know the vocabulary used in social media and to what extent do they transform it to live conversations. I wanted to see how well do adults know the vocabulary used in social media as well. At the same time I wanted to find out what language is used in posts on social media and whether grammar rules are taken into account.

I came to the conclusions by reading literature, conducting a survey among students and adults and by analysing publicly accessible posts on Facebook and Instagram.

I found out that students know the meaning of social media vocabulary quite well; but adults know it even better. Analysis of publicly accessible posts has shown that these are approaching live conversations, because dialect words are used and there is a great influence of English. Most of the posts do not consider grammar rules.

The real and the virtual world are getting more and more intertwined, which has an important influence on the form of language as well as on the vocabulary acquisition.

Key words: social media, language, internet slang, communication

1 UVOD

V današnjem času imajo družbena omrežja in internet na splošno velik vpliv na nas, naše obnašanje ter način govorjenja. Skoraj vsak najstnik uporablja vsaj eno izmed številnih družbenih omrežij, ki so nam na razpolago. Najpogosteje rabljeni družbeni omrežji sta zagotovo še vedno Facebook ki ga je leta 2004 ustanovil študent harvardske univerze Mark Zuckerberg, ter Instagram, ki sta ga ustanovila Kevin Systrom in Mike Krieger, oktobra 2010. Tako Instagram kot Facebook sta aplikaciji namenjeni objavljanju, deljenju, všečkanju ter komentiranju slik, preko njih pa lahko tudi komuniciraš.

Družbena omrežja pa se vedno bolj razširjajo tudi med odraslimi. V Združenih državah Amerike že polovica odraslih uporablja katero izmed družbenih omrežij. Raziskave kažejo, da bi naj le ta uporabljali predvsem mlajši odrasli, stari med 18 in 29 let, vendar pa družbena omrežja uporablja tudi okoli 30 odstotkov odraslih starejših od 65 let.

Tudi sama veliko časa preživim na družbenih omrežjih, kot sta na primer Instagram in Facebook. Iz tega razloga dobro vem, da te lahko hitro zanese in na njih preživiš tudi do polovico svojega prostega časa, zato se mi prenos besedišča iz njih v 'resnični' svet ne zdi tako zelo nepredstavljen. V vsakodnevnem življenju pa sem naletela na to, da odrasli pogosto ne razumejo izrazov in jezika, ki ga mladi uporabljamo pri sporazumevanju na družbenih omrežjih.

Namen te raziskovalne naloge je ugotoviti, ali učenci tretje triade (7., 8. in 9. razred) osnovne šole Majšperk uporabljajo katero od družbenih omrežij Instagram in Facebook in koliko časa preživijo na njih. Raziskati želim tudi ali učenci le ta uporabljajo le za objavljanje slik oziroma podajanje informacij ali za komunikacijo oziroma pogovarjanje z drugimi. Med drugim me zanima katere besede družbenih omrežij učenci uporabljajo v pogovorih na družbenih omrežjih in ali poznajo njihov pravi pomen. Hkrati pa želim od učencev izvedeti, ali to besedišče uporabljajo tudi v vsakodnevnih pogovorih v živo, ter ali to besedišče poznajo in uporabljajo tudi odrasli in če imajo na uporabo le tega kakšen vpliv mladi s katerimi se srečujejo. Ob tem želim raziskati tudi, kako so pri posameznih objavah upoštevana jezikovna pravila.

Postavila sem si naslednje hipoteze:

- Učenci preživijo na družbenih omrežjih vsaj tri ure na dan.
- Učenci 6. in 7. razreda uporabljajo družbena omrežja za komunikacijo – pogovore; starejši učenci 8. in 9. razreda pa večinoma za podajanje informacij.
- Učenci največkrat uporabljajo besede, ki izhajajo iz angleškega jezika.
- Učenci poznajo pomen večine pogosto rabljenega besedišča na družbenih omrežjih.
- Učenci besedišče rabljeno na družbenih omrežjih prenašajo v vsakodnevne pogovore.
- V besedilih objavljenih na družbenih omrežjih niso upoštevana jezikovna pravila.
- Odrasli niso seznanjeni z jezikom družbenih omrežij.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Zgodovina spleta

Ameriška vojska je ob koncu 60. let odkrila prednosti računalniških povezav, vendar brez predvidevanja, da se bo to omrežje tako hitro razširilo. Internet (takratni ARPANET) so torej ustanovili leta 1969, da bi vzpostavili hitrejšo izmenjavo informacij (prenos datotek, elektronska pošta).

Danes si življenja brez interneta več ne moremo predstavljati, saj nam omogoča veliko različnih možnosti, kot so nakupi, dodatno izobraževanje, pogovor s prijatelji, poslušanje glasbe ali ogled filmov (Zgodovina interneta).

2.2 Družbena omrežja

Spletna družbena omrežja so aplikacije, spletne strani, ki povezujejo ljudi z skupnimi interesi ali aktivnostmi. Z njimi lahko ustvarimo javne ali delno javne profile, spoznavamo druge uporabnike družbenih omrežij ter prikazujemo naše povezave ter povezave drugih znotraj družbenih omrežij.

Družbena omrežja omogočajo deljenje informacij, idej, dogodkov in interesov znotraj omrežja. Prav tako nam omogočajo ohranjanje stikov z ljudmi, ki jih morda ne bomo več nikoli videli.

Preko njih lahko pridobivamo nove prijatelje. Družbena omrežja zajemajo veliko število uporabnikov interneta, delovanje le teh pa je izjemno tekoče, z nizkimi stroški povezanimi z vstopom ali izstopom (Spletno družbeno omrežje).

2.2.1 Facebook

Facebook je družabna spletna stran. Ustanovili so ga 4. februarja 2004 v mestu Cambridge. Mark Zuckerberg je l. 2004 kot študent harvardske univerze ustanovil »the Facebook«.

Sprva so člani lahko postali le študentje iz Harvarda, in že konec februarja 2004 se je registrirala več kot polovica študentov. Facebook se je kmalu razširil še na druge univerze kot so Stanford, Columbia, Yale... v naslednjih dveh mesecih so lahko člani postali tudi študentje nekaterih drugih ustanov (MIT, Boston University, Boston Collage, šole itd.).

Facebook je danes eno izmed bolj poznanih družabnih omrežij, v svetu ga namreč uporablja kar 2 milijarde ljudi.

Facebook omogoča komuniciranje, vzpostavljanje družbenih odnosov ter je neke vrste razvedrilo. Ko se vanj prijavimo, ustvarimo spletni profil, na katerega lahko nalagamo slike ter videe. Vnesemo lahko tudi določene podatke, katere želimo deliti z drugimi ljudmi. V iskalniku lahko poiščemo ljudi, s katerimi želimo vzpostaviti stike (Facebook).

Slika 1: Logotip družbenega omrežja Facebook. Pridobljeno 3. 12. 2019 s (<https://1000logos.net/facebook-logo/>)

2.2.2 Instagram

Instagram je aplikacija za deljenje slik, videov in socialne mreže storitev, ki uporabnikom omogoča sprejemanje in deljenje fotografij in video posnetkov na različnih platformah za socialna omrežja, kot sta Facebook in Twitter. Uporabniki lahko uporabljajo tudi digitalne filtre za svoje slike. Posnetki objavljeni in posneti na tem omrežju pa so lahko dolgi največ 15 sekund.

Aplikacijo sta ustvarila Kevin Systrom in Mike Krieger oktobra 2010. storitev je hitro pridobila na priljubljenosti. Do decembra 2014 je dosegla več kot 300 milijonov uporabnikov (Instagram).

Slika 2: Logotip družbenega omrežja Instagram. Pridobljeno 3. 12. 2019 s (<http://vl.neocubia.ru/Logotip-instagram.html>)

2.3 Jezik

»Človek in živali so združbena bitja. Da v svojih združbah lahko živijo, morajo med seboj vzdrževati stik, usklajevati svojo dejavnost. To delajo s posebnimi znamenji, npr. zgibi (kretnjami), z izrazom obraza, s telesno držo, zlasti pa s slušno (akustično) govorico: človek z besedo, žival pretežno s t.i. oglašanjem. Sestave teh znamenj imenujemo govorice.« (Toporišič, 1998, str. 9).

Besedna govorica je torej temeljno sredstvo sporazumevanja med ljudmi.

2.3.1 Sporazumevanje

Sporazumevanje je sestavni del življenja, s katerim spoznavamo svet, druge ljudi ter samega sebe. Sporazumevati se začnemo že v prvih letih življenja in sicer z govorjenjem, branjem pisanjem in poslušanjem. Človek za sporazumevanje uporablja besedni jezik, ki ga dopolnjuje z nebesednim, to so na primer geste (gibi telesa) in mimika obraza, ki so pri nekaterih ljudeh bolj ali manj izraziti. Človeška govorica telesa je lahko nezavedna, če pa se jo nauči nadzirati je lahko namerna (Toporišič, 1998).

Jezik je tvorba različnih slušnih, lahko tudi pisnih, znamenj; medtem ko je besedilo tvorba teh znamenj. Tvorba besedila je torej govorjenje, katerega druga oblika je pisanje. Le-tega je zmožen vsak posameznik posamezne jezikovne skupnosti. »Tudi jezik ustvarjajo ljudje, vendar v zelo dolgotrajnem poteku in kot seštevek besedovanja množic (družbe), medtem ko besedilo tvori posameznik (ali družno več posameznikov).« (Toporišič, 1998, str. 9)

Besedni jezik je človekovo temeljno izrazno sredstvo, glavne enote le tega pa so besede, ki so v zapisanih besedilih sestavljene iz črk, v govorjenih pa iz glasov. Besede skladamo v stavke in povedi, pri tem pa upoštevamo pravopisna, slovnična in pravorečna pravila.

Pravopis nas uči o zapisovanju glasov s črkami, rabi velike in male začetnice, ločil, deljenju besed, pisanju skupaj, narazen in z vezajem ter o pisanju prevzetih besed.

Slovnična pravila nas učijo pisati pravilne besedne zveze, stavke in povedi, ter kako povedi povezujemo v odstavke in besedila.

Pravorečje se ukvarja z izgovorjavo in naglaševanjem besed ter z ustrezno rabo intonacije, členitve besedila s premori, poudarjanjem besed in delov povedi, hitrostjo govora in barvo glasu (Besedni jezik).

2.3.2 Socialne zvrsti

Slovenski jezik je poseben, samosvoj jezik, ki ga ločimo od drugih jezikov, npr. angleškega, hrvaškega ali nemškega. Znotraj tega jezika lahko govorimo knjižno, v narečju ali mestni govorici, saj slovenski jezik obsega vse te zvrsti. Te so zborna, pogovorna, narečna, žargonska ... Izraz slovenski jezik je torej pojem. (Toporišič, 1998).

Raba različnih zvrsti slovenskega jezika je v veliki meri odvisna od tega s kom se pogovarjamo. Odvisna je od okoliščin oziroma od govornega položaja pri čemer je upoštevana starost, izobrazba in poklic naslovnika. Med sporazumevanjem navežemo komunikacijski odnos (naklonjenost, nenaklonjenost). Odzivi sogovorca nam lahko sporazumevanje otežijo ali prekinejo (Toporišič, 1998).

2.3.2.1 Knjižni jezik

»Knjižni jezik je najvišja in najbolj uzaveščena zvrst slovenskega jezika. Govorno in pisno ga gojimo kot vse narodno sredstvo sporočanja, zato ima narodno-združevalno in narodno-predstavno vlogo. Norma današnjega knjižnega jezika je zajeta v glasovju, pisavi, oblikah, zvezah in besedju ter predpisana za rabo v besedilih vseh knjižnih funkcijskih zvrsti (umetnostnih, strokovnih in drugih). Knjižni jezik ima strogo (t.i. zborna) in manj strogo (knjižno pogovorno) podobo.« (Toporišič, 1998, str. 48)

Knjižni pogovorni jezik

Je bolj sproščena različica knjižnega jezika, ki se pojavlja pri nepripravljenih pogovorih z ljudmi iz drugih slovenskih pokrajin (radio, televizija, uradovanje s strankami, zasebni pogovori, intervju, predavanje, nekatere vrste dramatike in filma). Knjižni jezik dovoljuje le manjše odmike od slovenske knjižne norme (Toporišič, 1998).

2.3.2.2 Neknjižne zvrsti

Neknjižne socialne zvrsti jezika so pogovorni jeziki ter narečja.

Neknjižni pogovorni jezik je blizu jeziku večjih pokrajinskih narečnih skupin. Zanj je značilna uporaba izposojenk, predvsem iz germanskih in romanskih jezikov. Vse njegove značilnosti so žive v sodobni govorici. Lahko so splošne, torej vseslovenske, ali pa so pokrajinsko zaznamovane. Neknjižni pogovorni jezik se večinoma uporablja v govornjeni obliki, ob posebnih priložnostih pa se lahko tudi zapiše. (Toporišič, 1998)

Mestne govorice

So jezikovne različice jezika, ki so večinoma nastale iz narečij v večjih mestih. V primerjavi z narečjem je mestna govorica bližje zvrsti knjižnega, predvsem pa neknjižnega pogovornega jezika (npr. ljubljanska, mariborska ali kopraska mestna govorica). Bistvene razlike se kažejo v besedišču, tvorbi povedi in naglasu (Toporišič, 1998).

Narečja

»Narečja so najpogosteje posebne oblike kakega jezika na čisto določenem manjšem zemljepisnem področju.« (Toporišič, 1998, str. 51). Na slovenskem ozemlju poznamo sedem narečnih skupin, in sicer: koroško, primorsko, rovtarsko, gorenjsko, dolensko, štajersko in panonsko.

2.3.2.3 Interesne govornice

Interesne govornice se podskupina socialnih zvrsti. Nimajo določenih pravil, prilagajajo se trenutni situaciji, značilnosti se hitro menjujejo. Ločimo tri tipe interesnih govornic: sleng, žargon in argo (Toporišič, 1998).

Sleng

Sleng je jezik iste generacije. Nam poznan je predvsem mladostniški sleng. Ta govornica nima stalne oblike. Veliko besed v slengu je prevzetih iz angleščine, nemščine in hrvaščine. Pri pisanju se črke mešajo z številkami in se dodajajo simboli (smeški) ki so izrazi razpoloženja (Sleng).

Žargon

Žargon povezuje ljudi, ki jih veže nek konjiček oziroma skupni interes ali strokovno področje. Gre za rabo neuradnih izrazov, ki pa so v nekih delovnih pogojih bolj praktični (Žargon).

Argo (latovščina)

Je govornica skrivnih združb in zaprtih družbenih skupin. Razumljiva je le članom te skupine. Nastane lahko tudi z spreminjanjem domačih ali tujih besed, kot na primer: lopov- lobov (Argo).

2.3.3 Besedilo

Besedilo je z določenimi besedami izražana misel. Vendar vsako sporočilo še ni besedilo. Mednje prištevamo le tista sporočila, ki imajo prepoznavno temo in namen, so sovisna in vsebinsko ter oblikovno zaokrožena (Toporišič, 1998).

Poznamo več različnih vrst besedil: umetnostna in neumetnostna besedila, govornjena in zapisana besedila, subjektivna in objektivna besedila, zasebna in javna besedila, uradna in neuradna besedila, enogovorna ali dvogovorna besedila, besedila namenjena posamezniku, besedila namenjena javnosti, obveščevalna in opisovalna besedila, pripovedovalna in razlagalna besedila (Toporišič, 1998).

2.3.3.1 Poved

Poved je pomensko zaključena enota, ki se začne z veliko začetnico in konča s končnim ločilom (.,!?). Sestavljena je iz stavkov; le-ta so besede zbrane okrog osebne glagolske oblike. Poved lahko ima en stavek, lahko pa je sestavljena iz več stavkov.

Če lahko stavki v povedi stojijo samostojno ali jih lahko zamenjamo, je poved priredno zložena. Če stavki niso v enakovrednem položaju, je poved podredno zložena (Toporišič, 2000).

2.3.4 Besedilni korpusi

Besedilni korpusi so zbirke besedil, iz različnih virov, v elektronski obliki. Korpusna besedila vsebujejo programske ali ročno pripisane oznake, ki označujejo lastnosti besedila. Uporabljajo se kot gradivo za izvedbo jezikoslovnih raziskav, služijo pa tudi kot podstat za pripravo jezikovnih priročnikov.

Korpusi so elektronske zbirke besedil, nastale po določenih merilih in z določenim ciljem. Opremljena so z orodji, ki omogočajo lažje iskanje. Korpus Gigafida je obsežna zbirka slovenskih besedil najrazličnejših zvrsti (od revij, časopisov do knjižnih publikacij vseh vrst, spletnih besedil ipd.) vsebuje pa skoraj 1,2 milijarde besed (Gigafida).

Gigafida 2.0 je referenčni korpus pisne slovenščine. Zajema dnevne časopise, revije, izbrani nabor spletnih besedil (ki tudi v določeni meri pokriva novice) in knjižne publikacije različnih vrst (leposlovje, učbeniki, stvarna literatura).

Podatki, ki jih ponuja besedilni korpus Gigafida kažejo, da se besede rabljene na družbenih omrežjih (hashtag, like, influencer, story, post, lol, meme, status, selfie) pojavljajo predvsem v zadnjih šestih letih. Število njihovih pojavitev narašča.

2.3.5 Jezik na spletu

Avtorica, Maša Rolih, v članku pove, da spletna omrežja pomembno posegajo v svet mladih, saj predstavljajo način druženja in preživljanja prostega časa. »Razvil se je pojem internetnega slenga, sestavljenega iz izrazov, značilnih predvsem za spletno komunikacijo mladostnikov, ki je povzročil spremembe v jeziku mladih. Internetni sleng je namreč zelo prisoten v jeziku mladih na spletu, seli pa se tudi v govorjeno besedo« (Rolih, 2014, str. 80). Značilno je, da se spletno sporazumevanje na družbenih omrežjih vedno bolj približuje govorjeni besedi, saj s tem vzbuja občutek domačnosti in pristnosti pogovorov.

Na družbenih omrežjih prevladuje pogovorni jezik in zapis po izgovoru, kar lahko izhaja iz tega, da so družbena omrežja namenjena sproščnemu druženju (takšen je tudi pogovor). Zasedimo lahko uporabo slenga, pokrajinskega pogovornega jezika in narečij (Rolih, 2014).

Avtor Beck pravi, da so družbena omrežja »transnacionalni prostori«. To pomeni, da gre za spletne prostore, ki niso vezani na fizično okolje njihovih uporabnikov. Med seboj se zato povezujejo osebe ne glede na njihovo nacionalnost, spol ali raso. Posledično je za splet značilen močan vpliv angleščine, ki je svetovni jezik; prav tako opazimo amerikanizacijo jezika (Rolih, 2014).

V jeziku, ki ga mladi uporabljajo na družbenih omrežjih je veliko slengovskih besed pod vplivom angleščine, najdemo tudi zapise, ki so v celoti v angleščini. Njihov namen je, da bi čim več uporabnikov razumelo njihove objave (Rolih, 2014).

Spletno sporazumevanje poteka v pisani obliki, kar pomeni, da se pojavi časovna razlika med pisanjem in govorjenjem. Razlika z govornim sporočanjem je predvsem v tem, da ima sporočevalec na spletu več časa za razmislek o tem, kaj bo povedal, prav tako ni dejavnikov nebesednega sporazumevanja (govorica telesa, ton glasu, ipd.).

Namen spletnega sporazumevanja je »ustvariti sporočilo, ki bo čim bolj podobno živemu pogovoru. Tako se pojavljajo zapis po izgovoru, pogovorni, pokrajinski in

slengovski elementi, izrazi čustvovanja, ki vzbujajo občutek neposredne komunikacije« (Rolih, 2014, str. 82).

Internetni sleng

Za splet je značilen še internetni sleng – gre za tipično spletno govorico. Na spletu se združujejo uporabniki iz različnih geografskih in socialnih okolij, različnih starosti in interesov. Prav zato zasledimo različne rabe jezika glede na okoliščine. Večinoma se na družbenih omrežjih srečujejo vrstniki, ki se sporazumevajo neposredno. Ob tem imajo uporabniki občutek fizične prisotnosti in zato uporabljajo slengovske izraze, saj ti mlade povezujejo (Rolih, 2014).

Na podlagi značilnosti posameznih uporabnikov se oblikujejo pogovori in pogovorne skupnosti, katerim so skupni različni jezikovni elementi, kot so narečje, sleng, strokovni izrazi (Rolih, 2014).

Za člane neke pogovorne skupnosti je značilen jezik, ki je skupen in razumljiv vsem članom skupnosti (internetni sleng). Mladi na spletu oblikujejo svojo identiteto – so individualne osebnosti, govorijo v svojem narečju ali pa tvorijo svoje besedne zveze/besede. Hkrati pa tudi uporabljajo značilne elemente internetnega slenga, ki jih družijo z drugimi uporabniki (Rolih, 2014).

Predvsem za družbeno omrežje Facebook je značilno, da se mladi združujejo v skupnosti glede na interese, geografsko lego, ipd. Te skupnosti so slovenske ali tuje. Pri tujih skupnostih sporazumevanje poteka predvsem v angleščini, uporablja se internetni sleng. Na sploh je za sporazumevanje mladih značilen vpliv angleščine in amerikanizacija jezika. Vse to vedno pogosteje prehaja v žive pogovore. Internetni sleng je sestavljen iz izrazov računalniškega žargona (spam, skenslati), elementov nebesednega sporazumevanja (emotikoni), socialnih dialektov in krajšav (Rolih, 2014).

3 EMPIRIČNI DEL

3.1 Raziskovalne metode

Empirični del raziskovalne naloge je sestavljen iz treh delov, in sicer: jezikovne analize objav na javno dostopnih družbenih omrežjih Instagram in Facebook, iz dveh anketnih vprašalnikov - za učence in odrasle ter iz preverbe, kako je s pojavljanjem besedišča družbenih omrežij v besedilnem korpusu GigaFida.

3.2 Jezikovna analiza objav na javno dostopnih družbenih omrežjih

Zanimalo me je, ali so podatki, ki sem jih zbrala v teoretičnem delu, vidni v javno dostopnih objavah na družbenih omrežjih Instagram in Facebook.

Na podlagi prepoznavnosti uporabnikov in njihovega vpliva na sledilce sem izbrala sedem objav.

Analizirala sem jih glede na uporabljeno besedišče in upoštevanje slovničnih pravil.

Primeri:

»Ko boš gazo čez totopljundro...«

Vir: Instagram; uporabnik: stajeskiargo

Poved vsebuje narečne besede, in sicer so to: gazo, toto in pljundra. V SSKJ najdemo glagol gaziti; omenjen izraz »gazo« je narečna beseda, ki jo uvrščamo k štajerski in panonski narečni skupini.

Beseda »toto«, ki je kot besedna vrsta zaimek, je v SSKJ navedena v obliki »to«. V zgornjem primeru je zapisana v štajerskem narečju.

Beseda »pljundra« je prav tako del štajerske narečne skupine; v SSKJ jo najdemo v obliki »plundra«.

Poved je podredno zložena, in sicer vsebuje časovni odvisnik, vendar manjka glavni stavek. Tako ni smiselno zaključena celota.

»'Dan nuklearne družine' ko ne p@&\$iš nad otroki«

Vir: Facebook; uporabnik: Lado Bizovičar

Poved vsebuje misel »dan nuklearne družine«.

»Nuklearno družino sestavljajo dve odrasli osebi v razmerju oziroma vsaj ena odrasla oseba, na drugi strani pa vsaj en biološki otrok oziroma posvojenec teh odraslih oseb. Zaprt tip družine je istoveten z nuklearno družino in je značilen predvsem za današnji zahodni svet.«

(Vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Dru%C5%BEina#Raz%C5%A1irjene_in_nuklearne_dru%C5%BEine)

Beseda p@&\$iš vsebuje znake, ki nadomeščajo posamezne črke in ima zato skrit pomen. Najverjetneje gre za kletvico.

Poved ne vsebuje vmesnega ali končnega ločila. Prvi del povedi je zapisan v narekovaju, drugi del povedi pa ga razlaga. Besedilo je bilo objavljeno ob fotografiji, ki je pomembna za vsebinsko celoto povedi.

»Tres delinquentes. Dečki iz nunskega kloštra. Življenje kot v Dekameronu.«

Vir: Instagram; uporabnik: stricbedanc

Objava je sestavljena iz treh stavkov; vsak stavek vsebuje eno neknjižno besedo. Prvi stavek je besedna zveza, zapisana v španskem jeziku. Spletni slovar PONS je besedno zvezo prevedel v »trije prestopniki«.

V drugem stavku je beseda »kloštra« (pogovorni jezik), ki je v SSKJ zapisana kot samostan.

V tretjem stavku je beseda »Dekameronu«; najverjetneje gre za prvo delo v italijanski pripovedni prozi, ki ga je napisal Boccaccio.

Trije stavki se pomensko povezujejo, vendar ne gre za povedi, ker ni osebne glagolske oblike.

Vedro(*) 2020!* en ajmar dobrih želja

Vir: Instagram; uporabnik: stricbedanc

V objavi najdemo skupek besed, ki dopolnjujejo fotografijo in brez nje nimajo popolnega pomena.

Prvi del objave »Vedro(*) 2020!*« si lahko ob fotografiji (pokrajina s sončnim vremenom) razlagamo tako, da avtor želi bralcem vedro leto 2020 (v smislu razpoloženja).

Hkrati je avtor v objavi uporabil tudi besedno igro, saj je nato dodal besedo »ajmar«, ki je narečna beseda in pomeni vedro (kovinska posoda z ročajem). S tem je dal prvemu delu objave tudi drugi pomen (želi vedro leto oziroma daje vedro dobrih želja).

Objava ni zapisana v obliki povedi, saj nima osebne glagolske oblike. Prav takose drugi del ne začne z veliko začetnico in nima končnega ločila.

Midve vam vsem želiva najlepša druga rjoveča dvajseta. Uživamo v artdecu, zabavah, kratkih pažih in bleščicah - it'stheroaringtwentiesafterall. Moja electricswingplaylista je že v akciji. Naj bo novo desetletje začetek nečesa novega, čudovitega, nepozabnega. Pustimo vse težave v preteklosti, naužimo se svežine novih časov, ustvarjajmo in enostavno - živimo. Srečno leto 2020 vsem!

Vir: Instagram; uporabnik: kaya.solo

V internetni objavi je uporabljenih kar nekaj angleškega besedišča (*artdecu*-slog, *it'stheroaringtwentiesafterall*- navsezadnje so rjoveča dvajseta, *electricswing*-) ter tudi popačenka, ki izhaja iz angleškega jezika (*playlista*).

Objava je zapisana v obliki povedi. Na koncu povedi stojijo končna ločila, vse povedi pa se prav tako začnejo z veliko začetnico.

Dragi Božiček. Mi trije smo bli letos pridni! No, večino časa. Včasih. Enkrat... Pozabi, si bomo sami kupili svoja darila Lep Božič vsem od nas treh Vir:
Instagram; uporabnik: lepaafna

Objava je sestavljena iz več stavkov, ki so pomensko zaključeni. Uporabljena je narečna beseda »bli«, ki sodi v štajersko narečno skupino.

V zadnjem delu objave manjkajo končna ločila, saj sta dve povedi združeni v eno, ki potem tudi nima končnega ločila. Prav tako je napačno zapisana beseda »Božič«, saj bi morala biti zapisana z malo začetnico.

3.2 Analiza anketnih vprašalnikov

Na podlagi ankete sem želela izvedeti ali učenci, kot tudi odrasli, uporabljajo družbena omrežja, ali jim je besedišče na družbenih omrežjih znano in kako dobro poznajo pravi pomen le-tega.

Pripravila sem dva spletna anketna vprašalnika. Prvi anketni vprašalnik je bil namenjen učencem tretje triade Osnovne šole Majšperk.

Drugi je bil namenjen odraslim; odgovarjali so strokovni delavci ter starši.

Anketa je bila zasnovana s pomočjo odprtokodne aplikacije za spletno anketiranje www.1ka.si. Gre za spletno storitev, ki omogoča izdelavo spletnega vprašalnika, izvedbo spletne ankete z zbiranjem podatkov ter urejanje in analizo podatkov (Spletna anketa).

Slika 3: Logotip aplikacije 1ka.si. Pridobljeno 13. 2. 2020 s <https://www.1ka.si/d/sl/o-1ka/splosen-opis>

Najprej sem zasnovala vprašanja za obe anketi. Po pregledu spletne aplikacije sem izbrala tip vprašalnika – anketo in preverila vrste vprašanj. Nato sem dokončno oblikovala vprašanja. Anketa je bila izvedena na dva načina. Učenci so na vprašanja ankete odgovarjali pri pouku slovenščine, strokovni delavci OŠ Majšperk so bili k reševanju ankete povabljeni z vabilom po elektronski pošti, starši učencev pa so bili k reševanju ankete povabljeni s strani njihovih otrok. Anketa je bila anonimna.

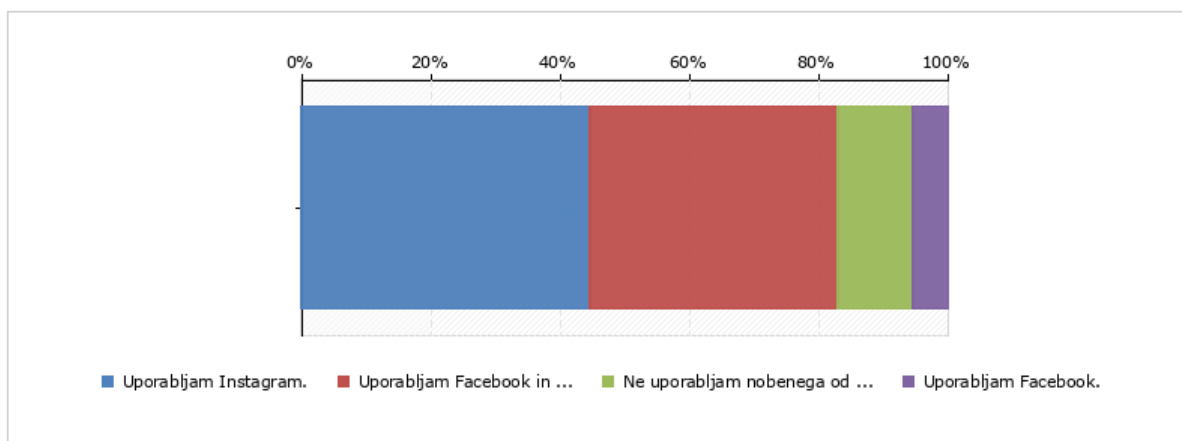
Obdelava in analiza anketnih podatkov je potekala prav tako s pomočjo aplikacije za spletno anketiranje www.1ka.si.

3.2.1 Anketa za učence od 7. do 9. razreda Osnovne šole Majšperk

Na vprašanja so odgovarjali učenci tretje triade. Od 114 učencev je na vprašanja odgovorilo 94 učencev.

Anketni vprašalnik

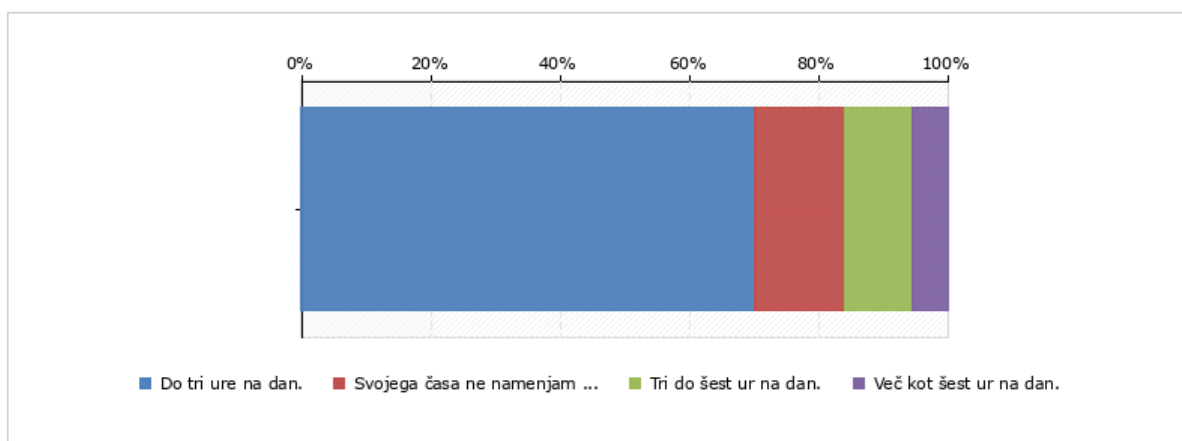
1. Ali uporabljaš družbeni omrežji Facebook in Instagram?

Slika 4: Število uporabnikov posameznega družbenega omrežja

Največ učencev uporablja družbeno omrežje Instagram. Ugotovila sem, da ga uporablja 45% učencev. Učencev, ki uporabljajo obe družbeni omrežji je 38%; samo Facebook uporablja 5% učencev in 12% učencev ne uporablja nobenega od naštetih družbenih omrežij.

2. Koliko časa preživiš na družbenih omrežjih (v kolikor jih uporabljaš)?

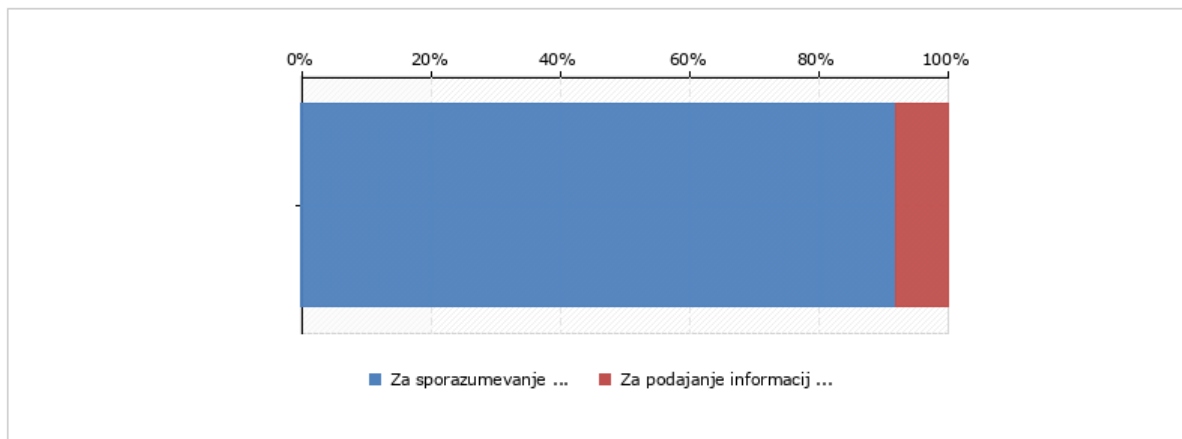

Slika 5: Čas preživet na družbenih omrežjih

Ugotovila sem, da največ učencev (70%) družbenim omrežjem nameni do tri ure na dan. 11% učencev na družbenih omrežjih preživi od tri do šest ur na dan, medtem ko

le 5% učencev družbenim omrežjem nameni več kot šest ur na dan. 14% učencev je takšnih, ki svojega časa ne namenjujejo družbenim omrežjem.

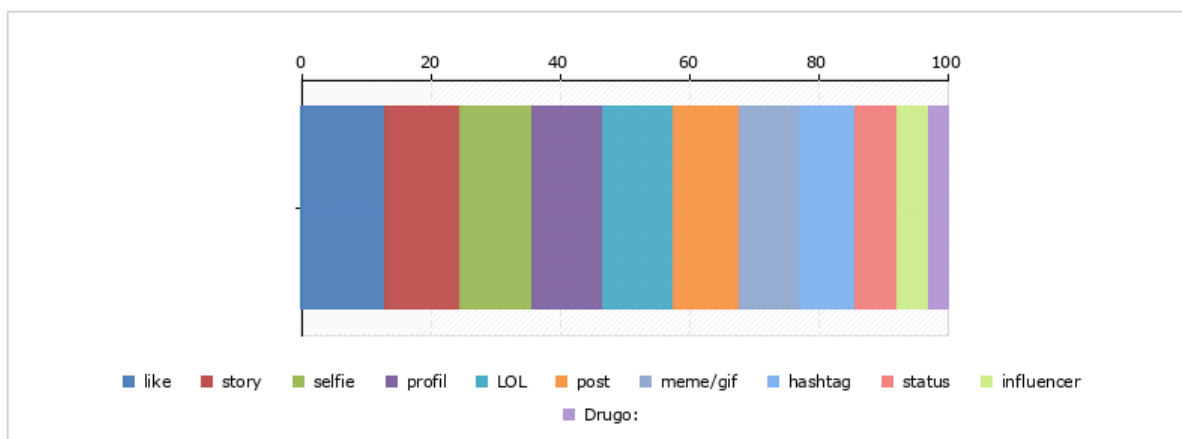
3. Če si na prejšnje vprašanje odgovoril/-a pritrdilno označi za katere namene družbena omrežja uporabljaš večkrat.

Slika 6: Namen rabe družbenega omrežja

Na tretje vprašanje je odgovorilo 87 učencev, kar je 93% vseh anketirancev. Od teh jih 85% uporablja družbena omrežja za sporazumevanje oziroma pogovarjanje s prijatelji, 7% pa čas na družbenih omrežjih porabi za podajanje informacij oziroma pisanje objav.

4. Označi besede katerih pomen poznaš oziroma jih tudi sama uporabljaš.

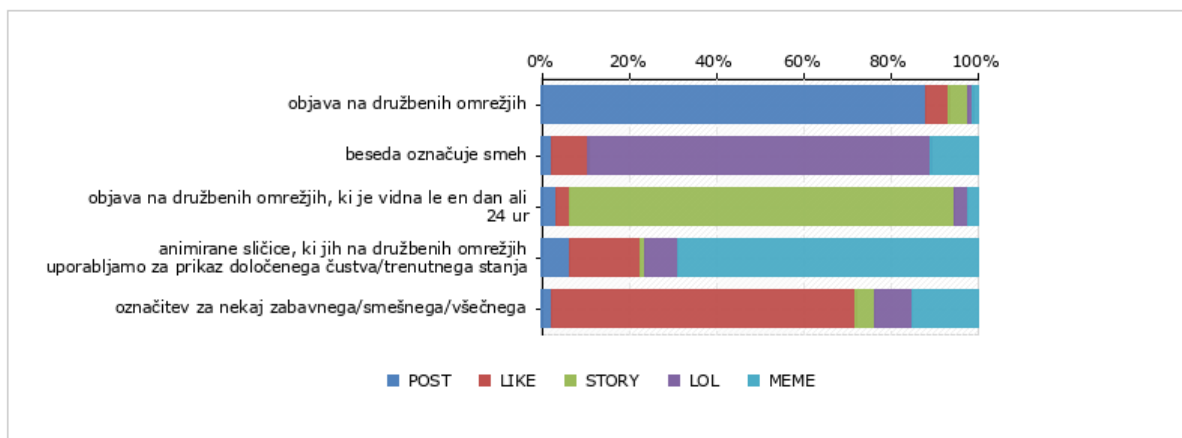
Slika 7: Poznavanje besedišča družbenih omrežij

Pri obdelavi bom besede značilne za družbena omrežja naštel od najpogostejše rabljene do najmanj rabljene.

Največ učencev pozna oziroma uporablja besedo »like«, prepoznalo jo je kar 87%; 78% učencev je prepoznalo besedo »story«; besede »selfie«, »profil« in »LOL« je prepoznalo 73% učencev; besedo »post« je prepoznalo 68%, besedo »meme/gif« 62%, »hashtag« 57%, »status« 45% ter »influencer« 32% anketirancev.

Pod odgovorom »Drugo« so učenci lahko zapisali tudi druge besede, ki jih sami uporabljajo na družbenih omrežjih. To možnost je izbralo 19% učencev. 4% le-teh je zapisalo besedo »noob«, 2% je zapisalo besedi »kojišpohtl« ter »lmao«, besede »fejmič«, »epicgamer«, »gooddamn«, »deapshit« in »idk« pa je zapisal 1% teh učencev.

5. Izberi ustrezno razlago za posamezno besedo.

Slika 8: Poznavanje pomena besedišča družbenih omrežij

Peto vprašanje je sestavljeno iz petih vprašanj, pri katerih so učenci morali poiskati ustrezno besedo za posamezno razlago. s tem sva želeli ugotoviti koliko anketiranci poznajo resničen pomen besed, ki jih uporabljajo.

Pri prvem vprašanju je pravilen odgovor beseda »post«, ki jo pri tem vprašanju izbralo 88%. 5% meni da je pravilen odgovor »like«, 4% da je to beseda »story«, 1% pa da je pravilen odgovor beseda »LOL« ali beseda »meme«

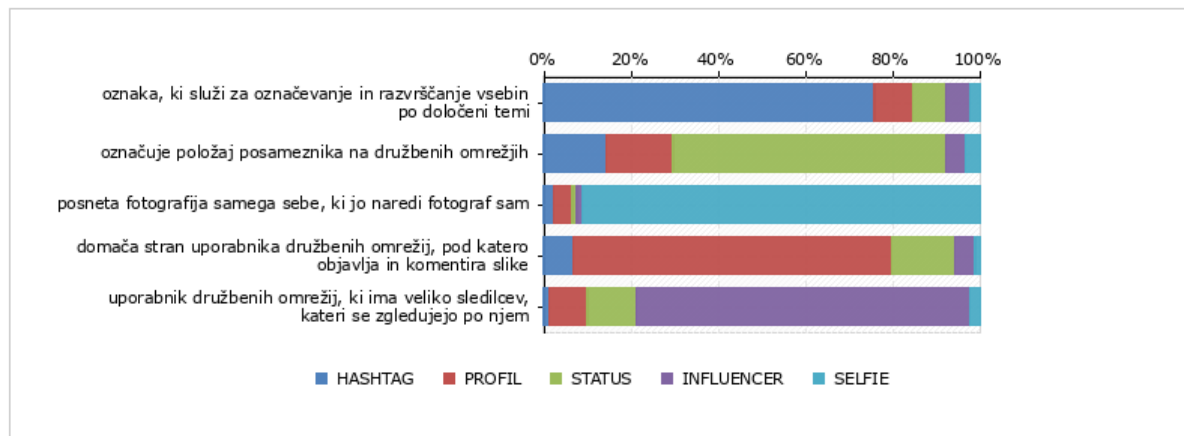
Pravilen odgovor na drugo vprašanje je bila beseda »LOL«. To besedo je izbralo 78% anketirancev. 11% meni, da je pravilen odgovor beseda »meme«, 9%, da je to beseda »like«, 2% pa je izbralo besedo »post«. Besede »story« za pravilen odgovor ni izbral nihče.

Pri tretjem vprašanju je besedo »story«, ki je pravilen odgovor, izbralo 88%. Za besede »post«, »like« ali »LOL« se je odločilo 3% učencev, 2% učencev pa je izbralo besedo »meme«.

Na četrto vprašanje je pravilno odgovorilo 69% anketirancev, ki so zbrali besedo »meme«. 16% učencev je menilo, da je pravilen odgovor »like«, 8%, da je to »LOL« ter 6%, da je to »post«. Za izbiro besede »story« pa se je odločil le 1% izprašanih.

Pravilna možnost pri petem vprašanju je beseda »like«, za katero se je odločilo 70% anketirancev. Za besedo »meme« se je odločilo 15%, za besedo »LOL« 9% ter za besedo »story« 4%. 2% anketiranih pa je menilo, da je pravilna izbira beseda »post«.

6. Pri posamezni razlagi izberi ustrezen pojem.

Slika 9: Poznavanje pomena besedišča družbenih omrežij

Prav tako je tudi šesto vprašanje sestavljeno iz petih vprašanj, pri katerih so učenci morali izbrati ustrezno besedo značilno za družbena omrežja, glede na podane razlage.

Večina učencev se je pri prvem vprašanju odločilo za besedo »hashtag«, ki je bila tudi pravilen odgovor. Zanj se je odločilo 76% učencev. 9% učencev je za pravilni odgovor izbralo besedo »profil« ter 8% besedo »status«. 5% učencev je menilo, da je pravilni odgovor beseda »influencer« ter 2% da je to beseda »selfie«.

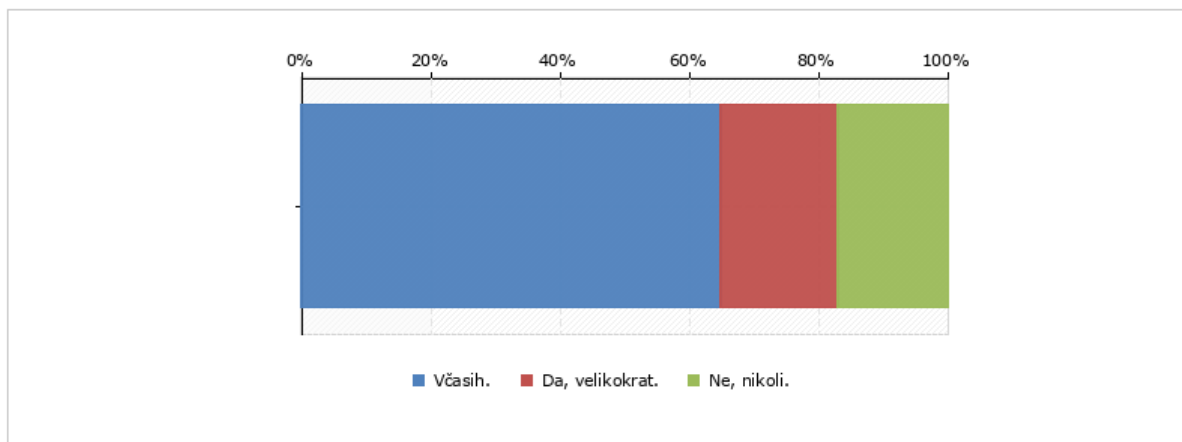
Pri drugem vprašanju je bil pravilen odgovor beseda »status«, ki jo je izbralo 63% anketirancev. Za besedo »profil« se je odločilo 15% učencev, 14% učencev pa se je odločilo za besedo »hashtag«. 7% učencev meni, da je pravilni odgovor beseda »status«, 2% učencev pa se je pri tej nalogi odločilo za možnost besede »selfie«.

Pravilni odgovor na tretje vprašanje je bila beseda »selfie«. Zanj se je odločilo 91% anketirancev. 4% učencev so se odločili za odgovor »influencer« in 2% za besedo »hashtag«. Za besedi »influencer« ali »status« se je odločilo po 1% učencev.

Na četrto vprašanje je pravilno odgovorilo 73% učencev, ki so izbrali besedo »profil«. 15% je za pravilni odgovor izbralo besedo »status«, 7% besedo »hashtag« ter 4% besedo »influencer«. Za besedo »selfie« se je odločil le 1% vprašanih.

Pri petem vprašanju je bil pravilen odgovor beseda »influencer«, ki jo je izbralo 77% anketirancev. Da je pravilna možnost »status«, je menilo 11% vprašanih ter 9% je menilo, da je pravilni pojem »profil«. Za pojem »selfie« se je odločilo le 2% vprašanih, za besedo »hashtag« pa le 1% anketirancev.

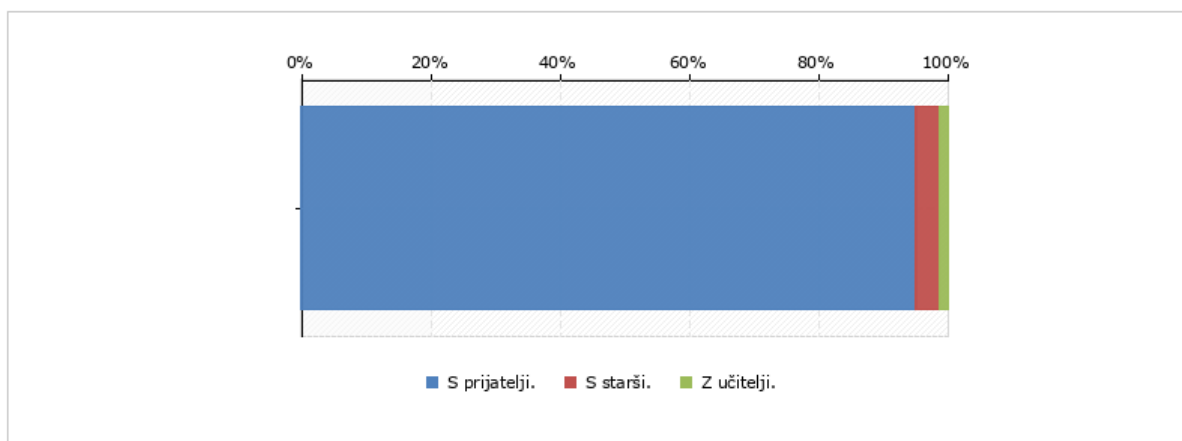
7. Ali uporabljaš besedišče družbenih omrežij tudi v vsakodnevnih pogovorih v živo?

Slika 10: Raba besedišča družbenih omrežij v vsakodnevnih pogovorih

Večina učencev je zapisala, da besedišče družbenih omrežij v pogovorih v živo uporabljajo občasno. Za to možnost se je odločilo 65% vprašanih. 18% učencev družbena omrežja uporablja velikokrat. 17% pa družbenim omrežjem ne namenja svojega prostega časa.

8. Če si na prejšnje vprašanje odgovorila pritrdilno, označi, v pogovorih s kom jih največkrat uporabljaš.

Slika 11: Sogovorniki v pogovoru z rabo besedišča družbenih omrežij

Na zadnje vprašanje je odgovorilo 82 učencev, kar predstavlja 87% vseh anketirancev. Največ učencev (83%) besedišče družbenih omrežij uporablja v pogovorih s prijatelji oziroma vrstniki. S starši besedišče družbenih omrežij uporabljajo le 3% učencev, le 1% učencev pa to besedišče uporablja v pogovorih z učitelji.

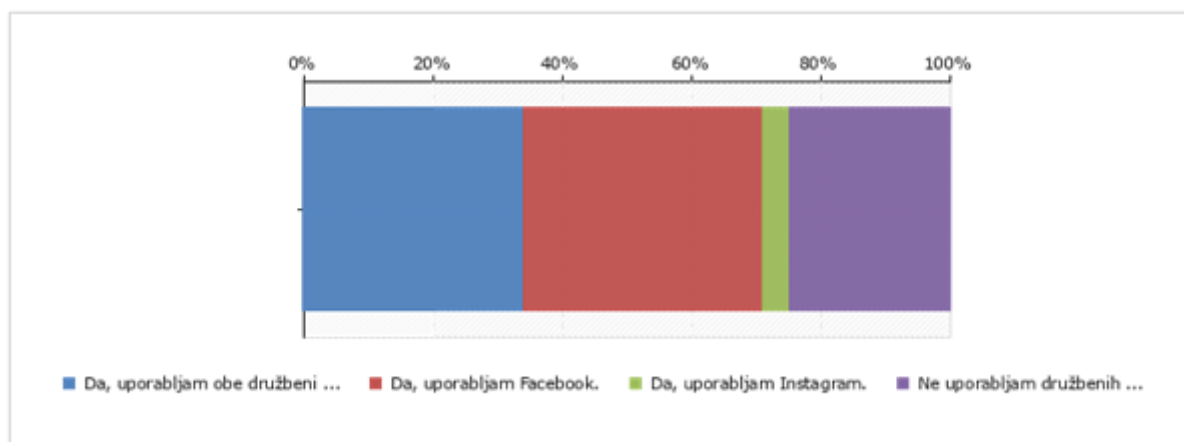
3.2.2 Anketa za odrasle

Na vprašanja druge ankete so odgovarjali strokovni delavci šole ter starši otrok, ki jo obiskujejo.

Odgovarjanju na vprašanja se je odzvalo 98 oseb.

Gre za starostno skupino oseb, ki so starejše od 25 let in mlajše od 60 let.

1. Ali uporabljate družbeni omrežji Instagram in Facebook?

Slika 12: Raba posameznega družbenega omrežja pri odraslih

Ugotovila sem, da odrasli predvsem uporabljajo samo družbeno omrežje Facebook, za katerega se je odločilo 37% vprašanih ali obe našeti družbeni omrežji. Za to možnost se je odločilo 34% vprašanih. Le Instagram uporabljajo le 4% odraslih. Nobenega od podanih družbenih omrežij pa ne uporablja kar 24% izprašanih.

2. Označite tiste besede katerih pomen poznate, ali ste zanje že slišali.

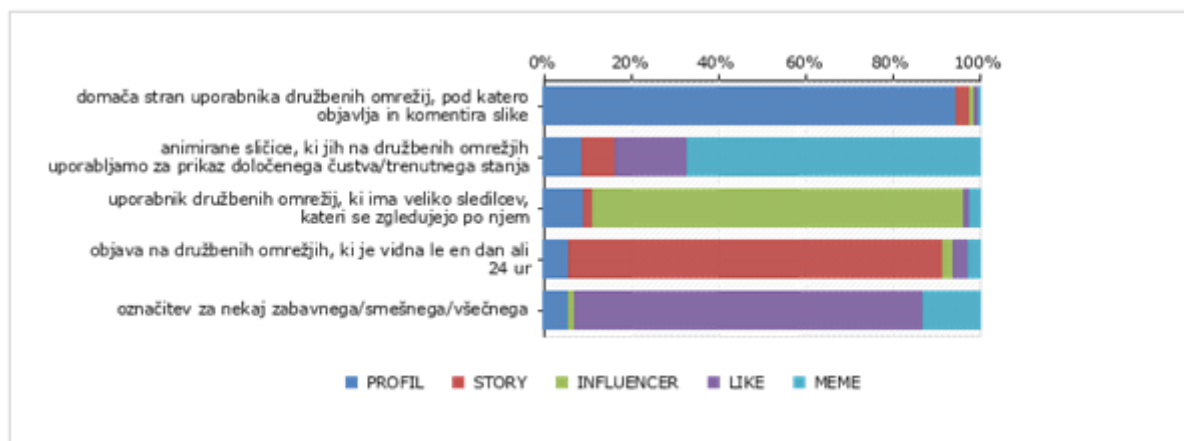

Slika 13: Poznavanje besedišča družbenih omrežij pri odraslih

Pri obdelavi bom besede značilne za družbena omrežja naštela od najpogosteje rabljene do najmanj rabljene.

Strokovni delavci šole ter starši otrok Osnovne šole Majšperk največkrat uporabljajo, ter najbolj poznajo pomen besed »selfie« - njen pomen pozna 96% vprašanih, »profil« - katero pozna 93% vprašanih ter »like« - katere pomen pozna 91% vprašanih. Dobro poznajo tudi besedi »status« (83%) ter »story« (82%). Za besedo »post« se je odločilo 75% odraslih, za besedo »LOL« 66% vprašanih, za besedo »influencer« 60% anketirancev ter za besedo »hashtag« 59%. Najmanj poznana jim je bila beseda »meme« katere pomen pozna le 45% anketirancev.

3. Pri posamezni razlagi izberite ustrezen pojem.

Slika 14: Poznavanje pomena besedišča družbenih omrežij pri odraslih

Tretje vprašanje je sestavljeno iz petih vprašanj, pri katerih so anketiranci morali na podlagi razlage izbrati ustrezno besedo, značilno za družbena omrežja.

Pri prvem vprašanju se je večina anketirancev odločila za besedo »profil«. Zanj je odločilo 95% vprašanih in je bila tudi ustrezna izbira. 3% so menili da je pravilna rešitev beseda »story«. Za besedi »influencer« ali »like« pa se je odločil po 1% vprašanih. Za besedo »meme« se ni odločil nihče od anketirancev.

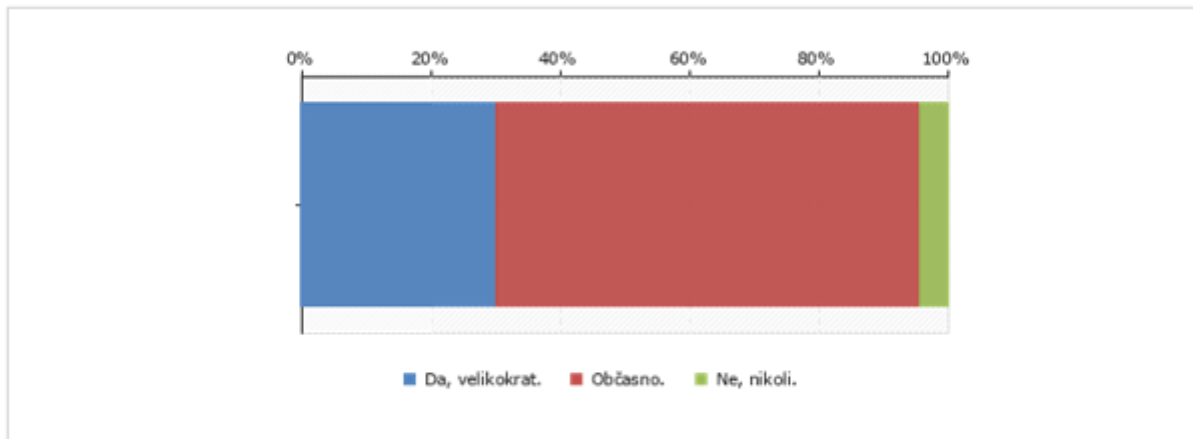
Pri drugem vprašanju je bil pravilen odgovor beseda »meme«. Zanj se je odločilo 67% anketirancev. 16% je menilo, da je pravilna beseda »like«. 9% se je odločilo za besedo »profil«, 8% pa za besedo »story«. Nobeden izmed anketirancev ni označil besede »influencer« za pravilno rešitev.

Za besedo »influencer« se je pri tretjem vprašanju odločilo 85% anketirancev. 9% je za pravilno rešitev označilo besedo »profil«. Za besedi »story« in »meme« se je odločilo 2% vprašanih. 1% vprašanih je menil, da je pravilen odgovor beseda »like«.

Beseda »story« je pravilen odgovor na četrto vprašanje. Zanj se je odločilo 86% vprašanih staršev in strokovnih delavcev. 6% anketirancev je menilo da je pravilna možnost beseda »profil«, 4% anketirancev so menili da je to beseda »like«. Za besedi »influencer« in »meme« se je odločilo 2% vprašanih.

Pravilni odgovor pri petem vprašanju je beseda »like«. 80% vprašanih se je odločilo zanj. 13% vprašanih meni, da je pravilna izbira pri tem vprašanju beseda »meme«.za besedo profil se je odločilo 6%. 1% se je odločil za besedo »influencer«. Nobeden izmed strokovnih delavcev šole ter staršev otrok se ni odločil za besedo »story«.

4. Ali mladi s katerimi se srečujeta (zasebno ali poklicno) uporabljajo besedišče družbenih omrežij v pogovorih z vami?

Slika 15: Raba besedišča družbenih omrežij v pogovorih z odraslimi

Večina vprašanih v pogovorih z mladimi s katerimi se srečujejo zasebno ali poklicno, besedišče družbenih omrežij zasledi občasno. Takšnih je 64% anketirancev. 30% jezik družbenih omrežij v pogovorih z mladimi velikokrat zasledijo. 4% anketirancev pa tega besedišča v pogovorih z mladimi še niso zasledili.

4 RAZPRAVA

4.1 Ugotovitve po jezikovni analizi

Po jezikovni analizi javno dostopnih internetnih objav sem ugotovila, da:

- objave vsebujejo narečne in pogovorne besede,
- nekatere objave vsebujejo besede sestavljene iz znakov, katerih pomen ni znan,
- nekatere objave vsebujejo besedne igre (skupek besed, ki imajo iz različnih stališč različen pomen),
- pri nekaterih objavah manjkajo končna ločila in velike začetnice oziroma so postavljene na napačnih mestih v povedih,
- samo besedilo brez slikovnega gradiva ni zaključena celota.

Na podlagi tega lahko potrdim svojo hipotezo, da v besedilih objavljenih na družbenih omrežjih niso upoštevana jezikovna pravila.

4.2 Ugotovitve po anketi

Pred izvedbo ankete sem si postavila naslednje hipoteze:

- učenci preživijo na družbenih omrežjih vsaj tri ure na dan,
- učenci uporabljajo družbena omrežja predvsem za podajanje informacij,
- učenci večinoma poznajo pomen pogosto rabljenih besed na družbenih omrežjih,
- učenci besedišče rabljeno na družbenih omrežjih prenašajo v vsakodnevne pogovore,
- odrasli niso seznanjeni z jezikom družbenih omrežij

Po analizi ankete sem ugotovila, da:

- učenci največ uporabljajo omrežje Instagram, in sicer do tri ure na dan,
- odrasli uporabniki predvsem uporabljajo družbeno omrežje Facebook, veliko pa jih družbenih omrežij sploh ne uporablja,
- učenci družbena omrežja predvsem uporabljajo za sporazumevanje oziroma pogovarjanje s prijatelji,
- odrasli uporabniki družbenih omrežij besedišče poznajo bolje kot učenci,
- tako učenci kot odrasli večinoma poznajo pravi pomen besed značilnih za družbena omrežja,
- učenci besedišče družbenih omrežij v vsakodnevnik pogovorih uporabljajo včasih, največkrat s prijatelji,
- mladi s katerimi se srečujejo odrasli anketiranci besedišče družbenih omrežij v pogovorih z njimi uporabljajo občasno.

Na podlagi tega lahko potrdim hipotezo v kateri sem predvidela, da učenci na družbenih omrežjih preživijo do tri ure na dan. Potrjena je bila tudi hipoteza, da učenci besede značilne za družbena omrežja prenašajo v vsakodnevne pogovore.

5 ZAKLJUČEK

Družbena omrežja danes uporablja veliko ljudi različnih starosti. Od mladih, ki jih predvsem uporabljajo kot vrsto druženja, podjetij, ki s pomočjo družbenih omrežij vzpostavljajo svoja poslovanja pa vse do odraslih, ki po družbenih omrežjih posegajo iz svoje lastne želje in zanimanja ali pa so jih z njimi seznanili mlajši ter so se z njimi srečali na njihovo pobudo. Na vsak način lahko trdimo, da družbena omrežja posegajo na večino področji našega življenja in da se je z njimi na kakršen koli način srečal že skoraj vsak.

Skozi raziskovalno nalogo se je izkazalo, da učenci družbena omrežja večinoma uporabljajo za sporazumevanje oziroma pogovarjanje s prijatelji. Pri tem pogosto uporabljajo besedišče značilno za družbena omrežja. Le-ta uporabnikom omogočajo oblikovanje skupnosti glede na njihove interese. Značilno je, da uporabljajo jezik, ki jim je skupen in ga razumejo vsi člani; zato se je razvil internetni sleng. Prav tako se je pokazalo, da na rabo besedišča močno vpliva angleščina; prisotna je amerikanizacija jezika. Mladi besede rabljene na spletu pogosto prenesejo v govorjeno obliko. Večina učencev namreč to besedišče v pogovorih v živo pogosto uporablja. Presenetil me je tudi podatek, da odrasli pravilen pomen besedišča družbenih omrežij poznajo bolje kot učenci, ki to besedišče vsakodnevno uporabljajo.

V nadaljevanju raziskovanja bi se lahko bolj poglobila v samo vsebino pogovorov in ugotavljala, kako se spreminjajo glede na spol ter starost uporabnikov.

Spletno sporazumevanje je postalo pomemben del naših življenj, posega na različna področja. Meja med virtualnimi in živimi pogovori je vedno tanjša, kar pomeni, da se spletna govorica vključuje v jezik in njegov razvoj.

6 VIRI IN LITERATURA

Rolih, Maša. (2014). Različni vplivi na jezik mladih. *Jezikoslovni zapiski, letnik 20, številka 1, str. 79-92.*

<http://www.dlib.si/?URN=URN:NBN:SI:doc-5VUWA6NW>

Toporišič, Jože. (1998). Slovenski jezik in sporočanje 1. Maribor: Obzorja.

Toporišič, Jože (2000). Slovenska slovnica. Maribor: Obzorja.

Besedni jezik. Pridobljeno 11. 12. 2019 s

<https://eucbeniki.sio.si/slo1/2162/index2.html>

Sleng./Argo./Žargon. Pridobljeno 11. 12. 2019 s

<https://eucbeniki.sio.si/slo1/2166/index1.html>

Zgodovina interneta. Pridobljeno 10. 12. 2019 s

http://www.egradiva.netmoduli/spletne_aplikacije/splet/01_internet/02_datoteka.html

Spletno družbeno omrežje. Pridobljeno 12. 12. 2019 s

https://sl.wikipedia.org/wiki/Spletno_dru%C5%BEbeno_omre%C5%BEje

Facebook. Pridobljeno 12. 12. 2019 s

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Facebook>

Instagram. Pridobljeno 12. 12. 2019 s

<https://en.wikipedia.org/wiki/Instagram>

Spletna anketa. Pridobljeno 8. 1. 2020 s

<https://www.1ka.si/d/sl/o-1ka/splosen-opis>

Gigafida. Pridobljeno 15. 1. 2020 s

<https://viri.cjvt.si/gigafida/System/About>

7 PRILOGE

Anketa za učence tretje triade – Zgodba ali Story?

Q1 - Ali uporabljaš družbeni omrežji Facebook in Instagram?

- Uporabljam Facebook.
- Uporabljam Instagram.
- Uporabljam Facebook in Instagram.
- Ne uporabljam nobenega od naštetih.

Q2 - Koliko časa preživiš na družbenih omrežjih (v kolikor jih uporabljaš)?

- Do tri ure na dan.
- Tri do šest ur na dan.
- Več kot šest ur na dan.
- Svojega časa ne namenjam družbenim omrežjem.

Q3 - Če si na prejšnje vprašanje odgovoril/a pritrdilno, označi za katere namene družbena omrežja uporabljaš večkrat?

- Za sporazumevanje (pogovarjanje s prijatelji).
- Za podajanje informacij (pisanje objav).

Q4 - Označi besede, katerih pomen poznaš oziroma jih tudi sam/-a uporabljaš.

Možnih je več odgovorov

- hashtag
- selfie
- like
- profil
- status
- LOL
- meme/gif
- story
- influencer
- post
- Drugo:

Q5 - Izberi ustrezno razlago za posamezno besedo.

	POST	LIKE	LOL	MEME	STORY
objava na družbenih omrežjih	☐	☐	☐	☐	☐
beseda označuje smeh	☐	☐	☐	☐	☐
objava na družbenih omrežjih, ki je vidna le en dan ali 24 ur	☐	☐	☐	☐	☐
animiranesličice, ki jih na družbenih omrežjih uporabljamo za prikaz določenega čustva/trenutnegastanja	☐	☐	☐	☐	☐

	POST	LIKE	LOL	MEME	STORY
označitev za nekaj zabavnega/smešnega/všečnega	☐	☐	☐	☐	☐

Q6 - Pri posamezni razlagi izberi ustrezen pojem.

	HASHTAG	PROFIL	SELFIE	INFLUENCER	STATUS
oznaka, ki služi za označevanje in razvrščanje vsebin po določeni temi	☐	☐	☐	☐	☐
označuje položaj posameznika na družbenih omrežjih	☐	☐	☐	☐	☐
posneta fotografija samega sebe, ki jo naredi fotograf sam	☐	☐	☐	☐	☐
domača stran uporabnika družbenih omrežij, pod katero objavlja inkomentira slike	☐	☐	☐	☐	☐
uporabnik družbenih omrežij, ki ima veliko sledilcev, kateri sezgledujejo po njem	☐	☐	☐	☐	☐

Q7 - Ali uporabljaš besedišče družbenih omrežij tudi v vsakodnevnih pogovorih v živo?

- Da, velikokrat.
- Včasih.
- Ne, nikoli.

Q8 - Če si na prejšnje vprašanje odgovoril/-a pritrdilno, označi, v pogovorih s kom, to besedišče največkrat uporabljaš.

- S prijatelji.
- S starši.
- Z učitelji.

Anketa za odrasle – Zgodba ali Story?

Q1 - Ali uporabljate družbeni omrežji Instagram in Facebook?

- Da, uporabljam obe družbeni omrežji.
- Da, uporabljam Facebook.
- Da, uporabljam Instagram.
- Ne uporabljam družbenih omrežij Instagram in Facebook.

Q2 - Označite tiste besede, katerih pomen poznate ali ste zanje že slišali.

Možnih je več odgovorov

- POST
- LIKE
- LOL
- MEME
- STORY
- HASHTAG
- SELFIE
- PROFIL
- STATUS
- INFULENCER

Q3 - Pri posamezni razlagi izberite ustrezen pojem.

	PROFIL	STORY	INFLUENCER	LIKE	MEME
domačastran uporabnika družbenih omrežij, pod katero objavlja in komentira slike animirane sličice, ki jih na družbenih omrežjih uporabljamo za prikazdoločenega čustva/trenutnega stanja	☐	☐	☐	☐	☐
uporabnik družbenih omrežij, ki ima veliko sledilcev, kateri sezgledujejo po njem	☐	☐	☐	☐	☐
objava na družbenih omrežjih, ki je vidna le en dan ali 24 ur	☐	☐	☐	☐	☐
označitev za nekaj zabavnega/smešnega/všečnega	☐	☐	☐	☐	☐

Q4 - Ali mladi s katerimi se srečujete (zasebno ali poklicno) uporabljajo besedišče družbenih omrežij v pogovorih z vami?

- Da, velikokrat.
- Občasno.
- Tega besedišča v pogovorih z mladimi še nisem zasledil/-a.